

EL LLENGUATGE

**Direcció
prohibida**

Al Rosselló (i també ho hem sentit a Andorra), on la influència francesa ha estat tan profunda, de la direcció prohibida en diuen el «senzenterdí», forma que el nouvingut, encara que sàpiga el francès, no sempre entén tot d'una. (També es refereixen sovint als «bosars» i als «osoforè»). I cal suposar que és degut a la mateixa influència, que ultrapassa les fronteres polítiques, que diuen *sentit prohibit* o *en sentit a Martorell*, en lloc de *direcció prohibida* i *en direcció a Martorell*.

La definició que dona el Diccionari Fabra del substantiu *sentit* en el seu significat emparentat amb el de *direcció* —podríem dir, com a sinònim parcial de *direcció*— correspon a l'ús general que coneixem d'aquest mot. Diu el nostre Diccionari normatiu: «Cadauna de les dues direccions oposades en què es pot suposar descrita una línia, superfície, etc., pel moviment d'un punt, d'una línia, etc». I il·lustra aquesta definició amb els exemples següents: *L'un mòbil recorre la recta de dreta a esquerra; l'altre, en sentit contrari: d'esquerra a dreta. Girar en el mateix sentit, en sentit contrari, que les agulles d'un rellotge.* Efectivament, sempre hem entès que *sentit* tenia una significació més reduïda que no pas *direcció*, dit altrament, que el concepte de *direcció* comprenia el de *sentit*. De direccions, a partir d'un punt determinat, n'hi pot haver moltes, algunes de les quals poden ésser lleument divergents i d'altres francament oposades. Els sentits, en canvi, sempre són dos i oposats, perquè l'ús és en funció de l'altre i viceversa: *de dreta a esquerra i d'esquerra a dreta, ascendent i descendent, de dins a fora i de fora a dins, etc.*

Es innegable, però, que en un intent com aquest de posar uns límits —de definir— a l'abast i a la significació d'un mot abstracte com ara *sentit*, cal procedir amb molta cautela i circumspecció, perquè aquesta significació pot ésser susceptible d'una ampliació legítima en casos tan subtils que facin molt difícil o impossible la fixació d'un esquema una mica rígid. Tanmateix, refermant el que hem dit, bé es pot sostenir que no escauria de substituir, tal com potser algú faria, *direcció* per *sentit* en els següents exemples de l'ús d'aquell mot que indica el Fabra: *Quina direcció prendrem?, En quina direcció es troben? La direcció de l'agulla imantada. Ha sortit en direcció a Caldes, El camí pujava en direcció a Collformic.*

Albet Jané